

ที่ นร ๐๑๐๘/๖๙๙๒

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิชณุ เครืองาม) ที่ นร ๐๔๐๓ (กร ๔)/ ๙๗/๒๙ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ จำนวน ๑๑๐ ชุด
๒. หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) จำนวน ๑๑๐ ชุด
๓. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และผลการวิเคราะห์ จำนวน ๑๑๐ ชุด
๔. ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๑๑๐ ชุด
๕. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๑๑๐ ชุด
๖. ตารางเปรียบเทียบสาระสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กับร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. จำนวน ๑๑๐ ชุด

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขอเสนอร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) รวมทั้งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิชณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๑ (๑) ได้บัญญัติให้บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา ๕๙ บัญญัติให้รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก

๑.๒ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งยกร่างโดยคณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขหรือยกร่างกฎหมายและอนุบัญญัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร โดยร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะแก่ประชาชนเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๑ (๑) และมาตรา ๕๙

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๑ (๑) ได้บัญญัติให้บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา ๕๙ บัญญัติให้รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายกลางในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานรัฐ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติรับรองให้บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายที่บัญญัติเรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะไว้อย่างชัดเจน ประกอบกับเป็นร่างกฎหมายสำคัญตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมายได้มีหนังสือแจ้งข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีดำเนินการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร่งด่วน

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. บัญญัติขึ้นเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีจำนวน ๑๗ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๔.๑.๑ กำหนดให้กฎหมายข้อมูลข่าวสารเป็นกฎหมายที่มีสถานะเป็นกฎหมายกลาง หากกฎหมายอื่นใดกำหนดวิธีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไว้โดยเฉพาะและมีหลักเกณฑ์ที่ประกันสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๔.๑.๒ เพิ่มบทนิยามคำว่า “ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ” เพื่อให้มีความชัดเจน และสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๔.๑.๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” เพื่อให้มีความชัดเจน ครอบคลุมหน่วยงานของรัฐทุกประเภท

๔.๑.๔ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของบุคคลต่างด้าว เพื่อให้สิทธิบุคคลต่างด้าวเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างเหมาะสม

๔.๑.๕ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการที่เป็นข้อมูลข่าวสารสาธารณะไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้โดยไม่ต้องร้องขอ และแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้

๔.๑.๖ กำหนด...

๔.๑.๖ กำหนดวิธีการเผยแพร่หรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาหรือที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้

๔.๑.๗ กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ได้รับคำขอให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมถึงกำหนดให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารประจำหน่วยงานเพื่อจัดวางระบบการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการและทำหน้าที่พิจารณากลับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่หน่วยงานของรัฐได้รับคำขอ และกำหนดมาตรการบังคับสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

๔.๑.๘ กำหนดหลักเกณฑ์ในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ

๔.๑.๙ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในระหว่างที่ตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลง

๔.๑.๑๐ กำหนดให้ผู้อุทธรณ์ที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดได้

๔.๒ ข้อเท็จจริง

๔.๒.๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการตามแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ แล้ว โดยได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ ดังนี้

๔.๒.๑.๑ รับฟังความคิดเห็นผ่านช่องทางเว็บไซต์ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และเว็บไซต์ของศูนย์เทคโนโลยีและการสื่อสาร กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระหว่างวันที่ ๑๙ มกราคม - ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๔.๒.๑.๒ มีหนังสือขอให้หน่วยงานของรัฐในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๔.๒.๑.๓ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคประชาชน ได้แก่ กรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

๔.๒.๑.๔ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จากหน่วยงานของรัฐในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑ และภาคประชาชน ในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมกรมประชาสัมพันธ์

๔.๒.๒ สำนักงาน...

๔.๒.๒ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และผลการวิเคราะห์ตามแนวทางที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด พร้อมทั้งจัดทำคำชี้แจงตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

๕. ข้อเสนอ

ขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางพัชรภรณ์ อินทรีย์วงศ์)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๓ โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๕
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : chaleompol@opm.go.th
ผู้ประสานงาน : นายเฉลิมพล เลียบทวี